

Amerikanci presekali Cherbourški polotok

Kratke vesti

BRICKER NE PRIZNAVA, DA BO DEWEY NOMINIRAN

WASHINGTON, 17. junija. Teden dni pred otvoritvijo republikanske konvencije v Chicagu prevladuje vtis, da bodo republikanci nominirali gov. Thomas W. Dewey-a iz New Yorka predsedniški kandidatom, gov. Earl Warren iz Californije pa da bo dobil podpredsedniško nominacijo. Toda gov. John Bricker iz Ohija trmasto vztraja, da izid ni gotov, ker več kot 800 delegatov iz med 1.059 bo prišlo na konvencijo brez uradnih instrukcij, za koga naj volijo, in da so torej njegove prilike za nominacijo jako dobre.

Bricker se zadnje tri mesece nahaja na potovanju, tekom katerega je govoril z najmanj polovico delegatov in nastopil na shodih in banketih od Atlantika do Pacifika.

V RIM SE ZOPET VRAČA ELEKTRICNA RAZSVETLJAVNA

RIM, 17. junija. Rim je zopet dobil električno razsvetljavo za štiri ure na dan. Mesto je razdeljeno v štiri okrožja, vsako od katerih ima elektriko v drugem času. Električno proizvodnjo parni stroji, ki proizvajajo dnevno 25.000 kilovatov elektrike. Rim normalno potraja 125.000 kilovatov elektrike na dan. Mesto tudi še nima polne vodovodne službe.

FRANCOZI VPRIZORILI VPAD NA OTOK EIBO

RIM, 17. junija. — Zavezniški glavni stan poroča, da so francoske sile, ki so včeraj vprizorile vpad na Elbo, kjer se je nekoč za nekaj časa nahajal v pregnanstvu Napoleon, naleteli na močan sovražni odpor. Francoske čete so okupirale malo otok Pianosa, ki leži nekoliko južnozapadno od Elbe. Francoške čete so se izkrcale pod proteklo zavezniškega brodom, in med njimi, ki sodelujejo pri invaziji, je bivši filmski igralec Douglas Fairbanks jr., ki je podkomandant v ameriški mornarici.

ANGLEŠKI KRALJ OBISKAL FRANCIJO

LONDON, 16. junija. — Angleški kralj Jurij se je danes nepričakovano prijavil v Normandijo, kjer je obiskal britske čete na enem izmed zavezniških mostišč, kjer se je sestel z gen. Montgomeryjem.

ZRAČNI ROBOT ZADEL BOLNIŠNICO IN CERKEV

LONDON, 18. junija. — Nemški zračni roboti so še vedno prihajali preko Rokavskega zaliva. Danes sta bili zadeti ena bolnišnica in ena cerkev. Precej robotov so letali zbil iz zraka, in v splošnem obstoji vtis, da novo nemško "tajno orožje" ne predstavlja resne grožnje.

1.300 AMERISKIH LETAL BOMBARDIRALO RAFINERIJE

LONDON, 18. junija. — Danes je ameriška zračna sila, broječa 1.300 težkih bombnikov, vprizorila napad na nemške oljne rafinerije v Hamburgu in severozapadni Nemčiji.

Maršal Tito in načelnik njegovega štaba

To je ena najnovejših slik, ki je dospel v Ameriko iz osvobojenega dela Jugoslavije. Bila je vzeta malo pred nemškim napadom na glavni stan maršala Tita, ki je na sliki predstavljen skupno z maj. generalom Arsom Jovanovićem (na levi), ki je načelnik generalnega štaba Jugoslovanske osvobodilne vojske.

Šubašić izposloval sporazum med Titom in kraljem Petrom

BARI, Italija., 18. junija. — Tukaj je bilo danes naznanjeno, da je bil dosežen sporazum med maršalom Titom in jugoslovansko zamejno vlado, da se pomaga ljudstvu Jugoslavije do čim prejšnje osvoboditve.

Sporazum je bil dosežen na konferencah, katerim sta prisostvovala novi jugoslovanski ministrski predsednik dr. Ivan Šubašić in maršal Tito, poveljnik Jugoslovanske osvobodilne vojske.

Komunikej pravi, da so se razgovori vršili od 14. do 17. junija.

Kakor se je zvedelo v Londonu, se je Šubašić najprej sestel s predstavnikom maršala Tita v Italiji, potem pa se je podal v Jugoslavijo, kjer se je posvetoval s partizanskim poveljnikom samim.

Šubašić je pred odhodom iz Londona izjavil, da se bo posvetoval z vsemi skupami v Jugoslaviji, kar bi pomenilo, da je govoril ali bo govoril tudi s predstavniki gen. Mihajlovića, ki je bil do zadnjega časa vojni minister jugoslovanske zamejne vlade.

Rusi prebili Mannerheimovo linijo; se nahajajo samo 17 milj od Viipuri

MOSKVA, 19. junija. — Finski tretji in zadnji obrambni sistem, stara Mannerheimova linija, je bil prebit včeraj pod mogočnimi udarci Rdeče vojske, ki je zasedla mesto Koivisto na zapadni obali in se nahaja samo še 17 milj od Viipuri, drugega največjega finskega mesta.

Ko so Rusi v vojni v zimi 1. 1938—40 razbili Mannerheimovo linijo in zasedli Viipuri, se je vojna končala s finsko kapitulacijo. Naglica s katero so sovjetske sile zlomile finski obrambni sistem v tej kampanji, napoveduje skorajšnji konec finskega odpora.

Več kot 100 krajev zasedenih v teku dneva

Rusi so tekom dneva zavzeli več kot 100 naseljenih krajev, med katerimi je tudi Rauputu, ki se nahaja blizu konca karelijske ožine, ki se razteza vzhodno od Finskega zaliva pa do jezera Lagoda.

Pojavljajo se znamenja, da medtem ko je ta ofenziva važna

Najvažnejša gesta za spravo s Titom od strani kralja Petra je bila odslovlitev Mihajlovića kot vojnega ministra in razpušitev vlade, kateri je stal na čelu premijer Božidar Purić.

Maršal Tito je Mihajlovića dosledno ožigal kot izdajalca in kolaboracionista z naciji.

Britska vlada je močno pritiskala na Petra, da izravna spor, bodisi z organiziranjem koalicijske vlade, ali vsaj z izmenjavo predstavnikov s Titovo skupino. Vtis tudi obstoji, da je bil Tito deležen podpore od strani Rusije v zadevi materialne pomoči od strani zaveznikov za nadaljevanje vojaškega odpora proti Nemcem.

v toliko, da se zbije Finsko iz vojne, pa je s stališča načrtov Rdeče vojske samo postranska afera. Strategija sovjetskega poveljstva se bo brez dvoma razvila, čim bodo Fini kapitulirali, kar se najbrže zgodi pred 1. julijem.

Ruska zračna sila v akciji proti Nemcem

Pomožni komunikej poveljstva Rdeče vojske pravi, da je sovjetska zračna sila bombardirala nemška zrakoplovšča v Baranovičih, Pinski in Minsku v Beli Rusiji, iz česar se vidi, da Rusi mehčajo pot za invazijo proti Varšavi.

Vesti s fronte pravijo, da se finski vojaki v tej kampanji podajajo brez večjega odpora, medtem ko ostali bežijo proti Viipuriju.

BUY EXTRA WAR BONDS Today!

3283 Amerikancev padlo v Normandiji

Z AMERISKIMI SILAMI V FRANCIJI, 17. junija. — Danes je bilo uradno naznanjeno, da je bilo od 6. junija, ko se je začela invazija Francije, ubitih 3.283 Amerikancev, ranjenih pa da je bilo 15.883.

Rečeno je, da se je pričakovalo, da bo invazija zahtevala večje izgube.

Uradni krogi pravijo, da je zavezniška pozicija v Franciji absolutno sigurna, in da si je nemogoče predstavljati, kako bi Nemci mogli zavezničke vreči iz Francije.

Z ameriškega sektorja na invaziji obali se je do sedaj evakuiralo 3.500 nemških ujetnikov.

Norvežani so ukanili nemške okupatorje

STOCKHOLM, Švedska (O. N. A.) — Iz zanesljivih osebnih virov na Norveškem poročajo, da so Norvežani dobro disciplinirani.

Gestapovci so pričakovali in delali načrte za prežgodno vstajo prebivalstva, ko je prišla novica o invaziji, kar bi porabili kot pretezo za uničenje podtalnih vojaških organizacij, ampak dobro organizirani borilni oddelki so prekanili gestapovce s tem, da so se strogo držali navodil iz Londona, ki jih je dal general Hantsteens, norveški vrhovni poveljnik.

Težaven problem

Nekatera navodila so tvorila težke probleme za Norvežane. Večina prebivalcev v obsegu 35 milj od obale se ni mogla evakuirati. Ubogajoč navodila iz Londona, se je okoli 10.000 ribičev podalo na obrežje, a če bi tam dolgo ostali, bi nastale hranilne težkoče v celi severni Norveški, ki živi od morske hrane.

Invazijska kriza pa je prisilila nemške generale na nekatere omilitve v ravnanju s prebivalstvom. Na primer, Nikolaus von Falkenhorst je po konferenci z 20 drugimi generali naprotovol gestapovskim in kvizlinškim načrtom neomejenega terorja proti domači fronti. Na konferenci so tudi razpravljali o padajoči morali nekaterih nemških čet.

Okupacijska sila zmanjšana

Generali so svetovali Hitlerju, da bi nadaljina oslabeitev norveške fronte bila nevarna. Pravijo, da so dve diviziji šle z Norveške v Italijo, nazaj pa ni bilo poslani nobene pomoči. Priprave za letalska ojačenja, ki so bila v teku, so dobile pomoč to da v okraju Osla ojačenja niso dospela.

Quisling je sedaj nastavljal svojega Bergen Gaulaiterja, Astrupa, za delavskega načelnika Norveške. Astrupova služba je nevhvaležna. Okoli 30.000 mobiliziranih delavcev je nedavno izginilo v gozdove, ker so ubogali navodila.

Iz teh poročil se jasno razvidi, da bi invazija te dežele našla širok odzov med prebivalstvom.

Novi grobovi

FRANK IVEC

Po dolgi in mučni bolezni je preminil na svojem domu rojak Frank Ivec, star 64 let, stanujoč na 19611 Kildeer Ave. Doma je bil iz Vrhnike pri Ljubljani, kjer zapuša več sorodnikov. Tukaj je bival 36 let in je bil član društva Carniola Hive št. 1288 T. M. in društva Zavedni sosedje št. 158 S. N. P. J. Zapuša žalujočo soprogo Mary, rojeno Cimpree, doma iz Kamna pri Tolminu, in sedem otrok: Franka, ml., Stanley, Cpl. Edward, v Fort Knox, Kentucky 1/c Fireman Carla, v Pacifični zoni, Cpl. Josepha v Angliji, Mollie, poročeno Svetkovič in Airographers Mate 3/c Leo, na Kodiak otoku v Alaski, sestro Frances, poročeno Rotar, polbrata Leo in Joseph Mevzek, v Indiani, polsestro Mary Rotar v Seattle, Wash., sedem vnukinj in veliko sorodnikov.

Pogreb se bo vršil v sredo ob 8:45 uri zjutraj iz Jos. Zele in sinovi pogrebnega zavoda, 458 East 152 St., v cerkev sv. Pavla na Chardon Rd. in nato na Calvary pokopališče.

JOSEPH R. DULAR

V Great Lakes Naval bolnišnici je po tri-tedenski bolezni umrl Joseph R. Dular, star 18 let, rojen v Clevelandu. Pred 3 meseci je graduiral iz Shore High šole, in bil takoj vpoklican k mornarjem. Podvrget se je operaciji na slepiču, kateri je podlegel. Zapuša žalujoče starše Frank in Margaret Stopar, brata Clarence Dular in več sorodnikov. Dekliško ime matere je bilo Margaret Smole, ter je hči poznane Smoletove družine, na Glass Ave. Družina Stopar stanuje na 18612 Neff Rd. Truplo bo dospelo iz Chicaga nočujo. Pogreb se bo vršil iz Zakrajškevega pogrebnege zavoda, 6016 St. Clair Ave. Čas pogreba še ni določen.

JAMES NESTICH

Včeraj popoldne je po kratki bolezni umrl v Emergency Clinic bolnišnici James Nestich, star 48 let, stanujoč na 14319 Darwin Ave. Doma je bil iz sela Cakanec, Velika Gorica na Hrvaškem, odkoder je prišel v Ameriko pred 31. leti. Bil je član društva "Sloboda" št. 235 H. B. Z. in društva sv. Petra št. 30 H. K. Z. ter Boilermakers unije št. 416. Mnogo let je bil zaposlen pri N. Y. C. železnici kot "boilermaker". Zapuša žalujočo soprogo Anno, dva sinova James in John, ter hčer Danico, v starem kraju pa zapuša tri sestre in brata Toma. Pogreb, katerega čas ni določen, se bo vršil iz pogrebnege zavoda August F. Svetek, 478 E. 152 St.

Bodi pokojnikom lahka ameriška zemlja, preostalim pa naša sožalje!

Pomanjkanje vode

Velika raba vode za škropljenje je včeraj povzročila pomanjkanje vode v petih predmestjih Clevelanda. Župan Lausche je na prebivalce apeliral, da štedijo z vodo, ker vodovodni sistem je že sedaj do skrajnosti obremenjen.

30.000 NACIJEV ZAJETIH V PASTI; ENA CELA NEMŠKA DIVIZIJA RAZSEKANA NA KOSE

GLAVNI STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, ponedeljek, 19. junija. — Ameriške sile so v nedeljo vsekale 7 milj široko pot preko vratu Cherbourškega polotoka in zajele v pasti nemško armado, broječo od 25 do 30 tisoč mož, ki se nahaja v Cherbourgu in okolici, potem pa so nacijsko 77. divizijo, ko se je skušala prebiti skozi ameriško linijo, v grozovitem masakru dobesedno razsekale na drobne kose.

Zavezniški polnočni komunikej, ki je potrdil prejšnja brzojavna poročila s fronte, pravi, da je bil polotok odrezan od ostale Normandije, ko so Amerikanci prodrli na zapadno obalo v bližini Barneville-Sur-Mer.

NEMŠKA DIVIZIJA JE V POIZKUSU ZA PREDRTJE AMERISKE LINIJE IZVRŠILA SAMOMOR

To je natančno tista točka, na kateri se je imelo presekane izvršiti glasom načrtov, ki so jih napravili štabni častniki, ki so delali na problemu dolgo prej kot se je 6. junija pričela invazija Francije.

Nemška 77. divizija je sedem ur po prihodu prvih ameriških čet na zapadno obalo napravila fanatičen poizkus za prebitje ameriške linije, da se reši iz pasti, in je v krvavi bitki, ki je trajala dve uri, dejansko izvršila samomor.

Amerikanci so odprli na Nemce strahovit topniški ogenj in jih dobesedno razsekali na kose. Ostanki divizije so se razkropili na vse strani. V operaciji je sodelovala tudi ameriška zračna sila, ki je pobila najmanj 800 bežečih nacijev.

Naši fantje-vojaki

Vojni department je naznanil, da je izza 13. aprila pogrešan poročnik Ray Rossman, star 21 let, sin Mrs. Rose Rossman iz 1212 E. 74 St., ki je bil 13. aprila na poletu nad Nemčijo ranjen. Ray je bil navigator pri ameriški zračni sili in je v svojem zadnjem pismu 18. maja poročal, da se je do takrat udeležil 15 misij nad sovražnim ozemljem.

Poročnik Rossman se je nahajal preko morja izza marca 1944 in je prejel tri odlikovanja: Purple Heart, Air Medal in pa Oak Leaf Cluster. Graduiral je iz East High School in pohačal v Case School of Applied Science, ko je kmalu po napadu na Pearl Harborju vstopil kot prostovoljec v armadno letalsko silo. Njegov brat Elmer, star 18 let, je baš graduiral v East High School in bo čez šest tednov vstopil v zračno službo.

Pvt. Ivan Rozance je prišel s svojo soprogo Julia, z Camp Gordon, Fla., kamor se bo vrnil v sredo, žena pa bo ostala pri njegovih starših Mr. in Mrs. John Rozance, 15216 Lucknow Ave. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo.

Rekordna vročina

Včeraj smo imeli v Clevelandu vročino, kakršne se še ne pominja v mesecu juniju. Toplomer je kazal 96 stopinj. Danes bo nekoliko boljše akoravno ne došti, za jutri pa vremenski prerok obeta padec živega srebra na 76 stopinj.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Braddock, Pa. — Umrla je Mary Zajc, roj. Trdin, stara 60 let in članica društva 629 S. N. P. J. Doma je bila iz Loke pri Blagovici na Gorenjskem. Zapuša tri hčere, enega sina in več drugih sorodnikov.

Duluth, Minn. — V bolnišnici St. Mary je po mučni bolezni umrl Geo Brezovar. Rojen je bil nekje na Hrvaškem.

Hutchingson, Pa. — Valentin Lazar in njegova žena sta dobila poročilo od vojnega departmenta, da se njun sin William pogreša od 21. maja. On je bil radijski operator na letalih. Bil je v Angliji od julija 1. 1942.

Red Lodge, Mont. — Dne 31. maja se je smrtno ponesrečil pri delu v premogovniku Roman Iskra, star 56 let in doma iz Mrkopolja na Hrvaškem. Zapuša ženo, štiri sinove in šest hčere. Dva sinova in ena hči, ki služijo v armadi, so se udeležili pogreba svojega očeta.

Po dolgi bolezni je umrl Fr. Henigman, star 74 let in doma iz Koritnice pri Ribnici. Bival je v Beaverreku. Zapuša ženo in tri sinove. Dve sta pri vojakih in eden se nahaja nekje v Angliji.

NA OBISKU

Na obisku v Clevelandu se je za par dni mudil rojak Frank Sparmblek, z Malartic Quebec, Canada. To je bil njegov prvi obisk v naši metropoli, kjer se je ustavil spotoma iz Verone, Pa., in Warren, Ohio, kjer je obiskal sorodnike. Doma je iz Dolenje vasi pri Cerknici. Upamo, da je odnesel lepe spomine na našo metropolo!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ZAKAJ NOČEJO PRIZNATI GENERALA DE GAULLA?

Neko poročilo, ki je prišlo iz Londona takoj po invaziji, je reklo, da zavezniški ne dovolijo generalu de Gaulle, da bi obiskal Normandijo. Z ozirom na zamotane odnose med zavezniškimi vlada in francoskim osvobodilnim odborom, ki mu stoji na čelu de Gaulle, ni izključeno, da omenjeno poročilo ni bilo docela neosnovano. De Gaulle pa je prošli teden vendar dobil dovoljenje za obisk v Normandiji, kjer so mu prebivalci priredili navdušene ovacije.

Ampak v invaziji Francije navzlic temu niso udeležene francoske čete, dasiravno bi se zdelo logično, da bi svobodne francoske čete bile med prvimi v invaziji. Mesto tega je zavezniški vrhovni štab odločil, da se svobodne francoske čete borijo v Italiji. Poročila, ki pripovedujejo o velikem podvigu francoskih partizanov v južno-vzhodnih pokrajinah Francije, dajo misliti, da bi bile francoske čete kot del zavezniške invazije brezprimerno večjega pomena v moralnem in končno tudi v vojaškem pogledu.

Francoski osvobodilni odbor ima program za osvoboditev Francije v novi Evropi, ampak nobenemu pravemu revolucionarnemu gibanju ne zadostuje samo program na papirju. Vsako tako gibanje se formira okrog gotovih osebnosti, kakor nazorno prikazuje osvobodilno gibanje maršala Tita v Jugoslaviji. Kakor si ni mogoče predstavljati ameriške revolucije brez Washingtona, Jeffersona in Izjave neodvisnosti, prav tako si Francozi ne morejo zamisliti konkretne osvoboditve brez nekoga, ki stoji temu gibanju na čelu. To je nesporno general de Gaulle in nihče drugi.

Zakaj zavezniške sile torej tako vztrajno mečejo polena pod noge edinemu pristnemu voditelja francoskega odpora proti nacistički Nemčiji?

Pravijo, da se z de Gaulleom zelo težko shaja, da je muhast in ekscentričen do skrajnosti. Predsednik Roosevelt ima menda močne predsodke proti njemu in mu je kot človek baje skrajno antipatičen.

Pravijo, da de Gaulle ni mogel shajati s svojimi kolegi pri francoskem generalnem štabu, predno se je Francija zrušila. Shajati tudi ni mogel s francoskimi industrijalci. Ampak zlom Francije, koje vojaški in civilni voditelji so se zanašali na Maginotovo linijo, je dokazal, da je bil de Gaulle v pravem, ko je svaril pred nevarnostjo, ki preti Franciji od nemških oklopnih divizij, oni, ki niso mogli shajati z njim, pa so bili v nepravem.

Ako so zavezniški priznali Badoglio, ki je bil brez politične opore pred italijanskim ljudstvom, zakaj tako dlakocepstvo v odnošajih napram de Gaulle? Dorothy Thompson pravi, da je v pričo čudnega obnašanja od strani Washingtona in Londona napram francoskemu osvobodilnemu gibanju in gen. de Gaulle neizogibno, da se francosko ljudstvo vznemirja in da prihaja do naslednjih zaključkov:

De Gaulle se bori za to, da se Francijo prizna kot faktor pri organiziranju bodočega mira. Njegovo zatiranje torej pomeni, da sta Amerika in Anglija temu nasprotni da hoče velika trojica sama reševati vse zadeve, tikajoče se Francije, Evrope in kolonialnega sveta.

Mi zahtevamo od Francije koncesije, na katere de Gaulle noče pristati, predno pride do kristalizacije celotnega poveljnega položaja. Dokler ne priznamo niti provizorične vlade Francije, je vsako pogajanje na podlagi enakopravnosti nemogoče in vsake koncesije bi bile povsem enostranske.

In končno — de Gaulle zagovarja za povojno Francijo reforme več ali manj socialističnega značaja, dočim Amerika in Anglija nočeta, da bi se take reforme uresničile.

Vsekakor je jasno, da ako zavezniške sile kmalu ne revidirajo svojega stališča napram de Gaulle, bodo v

AMERIŠKI VOJAKI NA POTI ZA INVAZIJO

Po zraku in morju so se armade in mornarice zavezniških dežel strnile za invazijo francoske obale. Ameriški parašuterji so videti polni zaupanja ko so na poletu preko angleškega preliva. Bili so med prvimi četami, ki so vdrle na Francosko. Preko 4,000 ladij se je rabilo za izkrcanje moštva na obrežje.

Kako spoznamo užitne in neužitne gobe

Celo med razumnimi je dosti ljudi, ki zahtevajo od goboslovcev, naj jasno povedo ali zapišejo, kako se zanesljivo spoznajo strupene gobe od užitnih.

Ko je naš priznani poznavalec gobarstva pred leti na povabilo "Mladinske matice" napisal v "Kresnicah" poljudno razpravo o gobah, se je med kritik oglašil nepodpisan učitelj s prikritim očitkom, da avtor name noma ne izda zanesljivih navodil za razlikovanje med strupenimi in užitnimi gobami, češ, kaj nam koristi vse avtorjevo poučevanje, če nam pa ne pove splošnih znakov za spoznavanje strupenih gob.

Takšni neverniki pa niso samo pri nas, kjer je goboznanstvo šele v prvih razvojnih, temveč tudi pri velikih narodih, ki imajo na tucate slikanih knjig o gobah. Zaman je neprestano zatiranje goboslovcev, da sploh ni zanesljivih splošnih znakov za strupene gobe.

Noben pameten človek ne zahteva pri strupenih rastlinah, sadežih, kačah, žuželkah, mrčesih itd., splošnih in zanesljivih znakov za njih strupenost. Pri teh strupenjakah je ljudem že od nekdaj samoumevno, da pač treba poznati posamezne strupenjake in njih značilne znake, ako se hočejo obvarovati nesreče. Le za strupene gobe zahtevajo ljudje še vedno splošna in zanesljiva pravila.

Za takšno trgovaško zahtevo je več vzrokov. Glavni vzrok so stoletna, celo tisočletna popolnoma napačna pravila. Rimski pisatelj Celzij je že pred 2000 leti zapisal, da so strupene: 1 vse gobe, ki prerezane ali pretrgane izpremenijo prvotno barvo, ki počrni, pomodrijo, pozelenijo ali pordečijo; 2 vse gobe, ki med kuhanjem ali praženjem počrni srebro žlico (ali čebulo).

Celzijevim napačnim naukom verjame človeški rod še danes po 2,000 letih mnogo bolj ko vsem dognanim preizkusom naše prosvetljene dobe.

Se celo ponekod v šolah se drže (ali so se vsaj še pred desetletji držali) Celzijevih zmot. Taki krivi nauki plašijo ljudi pred uživanjem gob, a najusodnejše pa je, da zakrivajo največ smrtnih nesreč. Imamo namreč prav dobre gobe, ki kažejo na

vedene znake, imamo pa tudi hudo strupene gobe, ki nimajo takih znakov, a so smrtno, n. pr. strupeni kukmak ali krompirjevka, ki se dobi v naših gozdih v treh barvah: bela, zelenkasta in rumenkasta.

Kar se tiče počrnenja srebrne žlice ali čebule, se to lahko zgodi pri vsaki gobi — bodisi strupeni ali užitni — ako ni več popolnoma sveža, ker se je začel na gobi zaradi razkrajevanja delati žvepleni vodik.

Poleg nekaterih strupenih gob n. pr. vražji, rdečepalni in volčji goban (boletus, satanas, b. pachypus, b. lupinus) spreminijo barvo tudi nekatere prav dobre gobe, n. pr. noroglavka, kosačevka, turek ali kozak in druge.

Popolno zastarelo in napačno je tudi pravilo, da so strupene ali vsaj neužitne vse gobe, ki izcejaajo mleko (sok). Mleko izcejaajo nekatere žlahtne gobe, n. pr. okusna sirovka, hrševka ali pečurka in druge.

Ravno tako napačna je trditve, da spoznamo strupene gobe po neprijetnem vonju in zoprnem ali pekočem okusu. Najhujša strupenjača, že prej omenjeni strupeni kukmak ali krompirjevka, nima baš neprijetnega vonja (diši po sirovem krompirju), tudi okusa ni zoprnega ali pekočega, a vendar je smrtno nevarna.

Nasprotno je dobra goba po prova mlečnica ali bela kravjača, ki je v Italiji iskana poslastica, a je pekoča kakor sam poper.

Le pri eni skupini platničark, t. j. pri golobciah, je zanesljiv znak, da so užitne vse tiste vrste, ki so sladkega okusa, dočim strupene takoj zapečejo na jeziku. Toda skupino golobic — vseh je nad 30 vrst — pozna zanesljivo le izvežban goboslovec.

Tudi pri nas že precej znane živorumene štorovke ali jarsi so sirove zelo zoprnega okusa, vendar so za jed pripravljene prav dobre in izdatne, ker rasejo množinsko.

Nevarno je lahko nadalje menenje, da so užitne vse gobe, ki jih polži objedajo. Polži jedo tudi najhujše strupenjače, a jim nič ne škoduje, dočim lahko človeka usmrtijo.

V razmerju z užitnimi, oziroma neškodljivimi gobami je tako malo res nevarno strupenih gob, da bi si jih lahko vsakdo zapomnil.

Kupujte vojne bonde!

Franciji ustvarile položaja, ki ne bo samo zahteval nepotrebnih žrtve od strani naših armad in zaviral poraz Nemčije, temveč vodile direktno v razmere, iz katerih utegne vzplamteti civilna vojna v Franciji.

SESTA SEZONA "POP" KONCERTOV

Prihodnjo sredo, 21. junija se bo otvorilo šesto sezono "Pop" koncertov, ki se vršijo v Public auditoriju. Koncerti se bodo vršili vsako sredo in soboto večer šest tednov zaporedoma, ter so pod avspicijo Musical Arts Association.

Charles Kullman, vodilni tenorist Metropolitan operne družbe, bo nastopil ob otvoritvi letošnje sezone, dočim bo Josephine Antoine, sopranistka pri Metropolitan operi, nastopila v soboto, 24. junija.

Cleveland Summer orkester bo sestojal z več kot 70 godbenikov.

Vstopnice so od 35c do \$1.55 vključivši federalnega davka, ter se jih dobi pri Taylor's, 630 Euclid Ave.

Kitajci strastno ljubijo igro za denar

Kitajci so zelo navdušeni za razne igre. Kocke, šahovnice in karte nosijo vedno s seboj. Kitajec igra strastno, med igro pozabi ves svet in zna zaigrati ne samo svoj zadnji denar, temveč tudi svojo hišo in sploh vse, kar ima.

Pogosto se pripeti, da stavi na karte tudi ženo in otroke navzlic strogi kazni, ki čaka takega strastnega kvartopirca. Oblastva kaznujejo v takih primerih ljudi z zaporom, visoko denarno globo in javnim bičanjem.

Na Kitajskem so ljudje strastni kvartopirci že od nekdaj. Sam Konfucij, ki je živel okrog leta 1500 pred Kristusom, je v svoji knjigi obredov opisal več kitajskih iger.

Kitajske igre pa so mnogo težavnejše od naših in terjajo od igralcev mnogo večjo osredotočenost. Prav zaradi duševne napetosti in osredotočenosti so ugledni in drugače trezni Kitajci navdušeni za igre. Igra vaš-jong, ki se je precej razširila tudi po drugih delih sveta, samo v nekoliko lažji obliki,

je posebno napeta zaradi svojega kolebanja med zmago in izgubo. Niti pred samim koncem človek ne ve, kakšen bo izid.

Toda prav zaradi tega jo imajo Kitajci zelo radi, ker pač vsak misli, da se mu bo sreča naposled vendarle nasmehnila.

Kakor slovi v Evropi igralnica v Monte Carlu, tako slovi na Kitajskem Macáo, kjer je v portugalskem okraju tega mesta skoro v vsaki hiši igralnica. Tam igrajo kitajski bogataši in marsikdo zaigra vse svoje premoženje v navidezno nedolžni igri. Kako sodi o strastnih igralcih trezno kitajsko ljudstvo, priča neka igralnica, ki se imenuje "človeška neumnost", a kljub temu prinaša ta igralnica lastniku velike dohodke.

Nezadovoljna vdova

Tekom državljanske vojne je neki John Mitchell moral k voljakom, kar je seveda tudi storil. Poslovil se je od svoje žene in sosedov, ter tem povodom svečano obljubil, da bo ženi mesečno pošiljal večji del svoje plače, tako da ne bo trpela pomanjkanja. Ko je odšel od doma, je njegova žena dobila delo pri raznih rodbinah, kjer je prala perilo in si tako par dolarjev vsak teden prislužila.

Par mesecev kasneje je pa dobila od vojne uprave pismo, katero jej je naznanjalo, da je bil njen John nevarno ranjen. Nekaj dni kasneje je pa prišlo naznanilo, da je njen John vsled ran umrl.

Istodobno so jej tudi njegovi prijatelji brzojavili in izrazili svoje sočustvovanje, ter jo vprašali, ako želi, da pošljejo truplo njenega moža na njen dom, in sicer "balzamirano", tako, da se mu doma priredi dostojen pogreb. Pristavili so tudi, da bo to "balzamiranje" veljalo le dva ali tri dolarje. S tem je bila zadovoljna in potem jej je pogrebniški poslal račun za \$75.

Mrs. Mitchell je pa pri tem postala tako vzneta in huda, da je v naglici zakričala: — "Kaj — petin sedemdeset dolarjev za balzamiranje in "našopanje" mojega moža?! ... Morda mislijo oni vrage, ki so me dovedli v te neprilike, da bom otvorila kak muzej balzamiranih trupel!"

Njeni sosede, ki so jo prišli tolažiti, so vsi jokali.

Z OPERACIJO JO JE NAPRAVIL PREVEČ LEPO

V Ameriki imajo polno zdravnikov, ki z operacijami lepšajo ljudi. Zaradi take operacije je prišlo v Ameriki nekoč do posebne žaloigre.

Neki zdravnik, znan lepotni specialist, je nekega dne v hotelu zagledal mlado služkinjo z nenavadno grdiimi potezami. Kot specialista ga je mikalo, da bi njeno grdost spremenil v lepoto. Dekle je privolilo.

Res je iz nje napravil lepotico, in sicer takšno lepotico, da se je sam zaljubil vanjo. Poročil se je z njo.

Kmalu pa je prišlo zlo. Vsi moški so občudovali lepo zdravnikovo ženo, tako, da je postal silno ljubosumen.

Nekega dne ji je očital, da posveča drugim moškim preveč pozornosti. Tedaj je odgovorila, da je sam kriv in da se sama v vlogi ženske, ki jo vsi občudujejo, nikakor ne počuti srečna. Dobojevat da je morala že mnogo duševnih bojev, o katerih prej ni ničesar slutila. Mož tega ni hotel razumeti in tedaj je vložila tožbo za ločitev, ker jo je napravil nesrečno. Da bi bila nesreča manjša, je zahtevala veliko odškodnino za dušev-

ŠKRAT

Za časa vladanja srbskega kneza Miloša Obrenovića je v Požarevcu živel ugleden trgovec Milorad Karamarković, ki je bil navdušen pristaša Karadžorđeve rodovine, kar je Milorad ob vsaki priliki rad navdušeno razglašal. Nekega dne je v "kafani", ki je bila takrat polna ljudi, začel prijateljem na ves glas razlagati, kaj se mu je prejšnjo noč sanjalo:

"Nocoj sem sanjal kaj čudne sanje: kako je na kneževski dvorec priletel in sedel bel orel ter pričel kljuvati "knjaza" Miloša. Jaz sem ga začel plašiti "iš", da bi odletel, pa ni hotel, pač pa je začel govoriti in mi dejal: "Ne, ta prestol je moj, jaz imam pravico do njega!" Nato sem se prebudil, od strahu ves poten."

Vohuni so te Karamarkovićeve "sanje" takoj sporočili oblastem, ki so Karamarkovića takoj prijele, ga odvedle v Beograd, kjer so ga zaprli v že takrat slovečo Glavnjačo. Tu so ga nekajkrat dobro pretepli, na kar so ga izpustili. Kot ugleden državljani se je Karamarković čutil močno ponižanega in razžaljenega zaradi tega. Še preden se je torej vrnil domov v Požarevac, je stopil k svojem znanecu Radivoju Milojkoviću, ki je bil takrat policijski minister. Ta je svojega znanca Karamarkovića prijazno pozdravil, rekoč:

"Milorad, kaj bo dobrega?"

"Ni dobro, slabo je!" je odgovoril Milorad ter policijskemu ministru vse povedal, kako je bilo z njegovimi sanjami in kako ga je policija v Glavnjači pretepla. Minister se je začudil:

"Kaj, tebe, da so batinali?"

"Da!"

"Pa v Glavnjači?" se čudi minister Radivoje.

"Da, v Glavnjači!" je potrdil Karamarković.

In minister je na to odgovoril: "Ama, ne može biti, Milorade, brate! Kaj pa, če se ti je tudi to sanjalo?"

Za kuhinjo

SADNI PIKNIK. Mešaj, da se zgosti, dve žlici goste meze, štiri rumenjake in dve žlici sladkorne prahu. Nato primešaj sneg štirih beljakov in pol žlice moka. Kozo pomazi s sirovim maslom, neter zlij testo, razravljaj in speci. Daš kot slašičico na mizo.

no grozovitost, ki jo je izvršil nad njo.

Sodišče je zakon ločilo in je pri znalo tožiteljici iz razlogov, ki jih je navedla, visoko odškodnino.

Ta dva strahova iščeta eno stanovanje, da si bosta prihranila na gazolinu in olju.

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

Četudi bo morda Amalija kdaj zvedela, da živi Mark na Klovaczevi farmi, ne sme nikoli zvedeti, da je Bart Nugent mrtev. Mark Jordan se nedvomno vrne v mesto in Kaleb izgubi sleherni sled za njim, ali Amaliji ne sme biti to očitno. To bi namreč pomenilo konec njenega strahu pred Kalebom.

Kaleb je tihotapsko vozil malo jelševja, čigar cvetje se je kakor vrhnja zasirjenega mleka dvigalo med potjo in Klovaczevo farmo. Začul je glas dveh možakarjev, ki sta se mu bližala z napolne strani ograje. Prvi glas je bil vreseč in tenek kakor otroški, podoben skoraj rezkemu cviljenju vetra v dimniku; drugi je bil krepak in samozavesten. Kaleb je hipoma občutil mržnjo do globoke sigurnosti drugega glasu. Nagon mu je razodel, da je to glas Marka Jordana. Prvi je bil glas Antona Klovacza, ki je polagoma umiral za jetiko in je imel dom na državnem zemljišču.

Skozi gosto omrežje grmičja je Kaleb naglo ujel postavi obeh mož. Jordan je bil visok in plehat, a Anton Klovacz še višji in ozek ko smrekova deska. Njegova pleča so imela podobno lopate, a v obraz so ga bile same kosti in vrdtine. "Moj Bog, kakšen je!" je rekel Kaleb sam pri sebi. Bolezen — razpadanje — same stvari, ki se jih je bal — stvari izven človeške oblasti.

Ko sta bila možakarja odšla, se je Kaleb obrnil nazaj ter ogleval postavbo Marka Jordana, da so ga oči bolele od napenjanja. "Oh, kako je podoben očetu! Vse mogočni, kakor oče hodi!" Besi ljubosumja mladostnih let je vzplamtel Kaleb v srcu kakor uničujoča bolezen, ki jo je dolgo časa zadrževal in je v tem hipu bruhnila na dan silneje nego kadarkoli prej. Gologlav, iz tega njeni dolgi rokami trdo med koleno in s stisnjenimi pestmi je sedel na vozu. Vajeti so prosto viseli ob konjih, ki so nestrpno topotali po tleh. Drog v sosednjem jelševju je tiho, zvedvao zagostolel. Toda Kaleb je sedel nepremično in je pozabil na ves svet. Saj ni njegov sin, saj ni njegov sin ta zastavni fant! Mark je sin Amalije in rejnega Del Jordana, ki ga je bik prebodel. A kaj so Kalebovi sinovi, Kalebovi otroci? Res, rodili so se v poštnju in niso pankrti. Toda

krevljasti so in skrivljeni, krčljavi in kilavi kakor grmičje na njegovem zemljišču, pusti ko njegove njive, preden jih ni zalil s svojo srčno krvjo, da mu rodi boren pridelek. Kaleb se je glava povsila tako, da se mu je brada dotikala prsi. Nežni vetrič mu je gladil kosmuljaste lase in v tem nevidnem dotiku je bilo znamenje neskončnega sožalja.

Kaleb je zakrenil z vozom na pristavo Fusijsa Aronsona. Obraz so mu prevlekle poteze krutega veselja. Saj je prišel tjakaj z izbornim namenom. Visoki Islandec mu je priporočal nasprotni in mu osorno voščil dobro jutro.

"Bjorn je baje kupil od Klovacza nekaj živine," je izpregovoril Kaleb mehko in je skočil z voza. Menda ima denar to pomlad."

"Klovacz je s tem poravnal neki dolg pri njem," je odvrnil Fusi kratko.

Kaleb se je zasmeljal. "O ne, saj ni bilo tako, Fusi, Klovacz je dobil za tiste krave lepe denarce."

Fusi se je zdrnil. "Kaj hočeš s tem reči, Gare?"

Kaleb je stopil bliže k Islandcu in pomenljivo privzdignil obrvi.

"Seveda bo dal denar nazaj v blagajno, Rusi. Cerkev potrebuje denar, kakor ti je znano," je dejal prijazno in položil prst velikemu možancu na prsi. Obrnil se je, da bi šel. "Ni se ti treba kajpada bati, da bi jaz kaj črnil o tem," je dodal.

Fusi, ki je bil od nekdanj top v mišljenju, ga je negotovo pogledal, ker ni bil povsem dobro razumel zadeve. Nato mu je počasi rdečica zalila obličje. Stisnil je ogromne pesti in se zagnal proti Kalebju.

"Le počasi, Rusi, le počasi," se je rogal Kaleb. "Poglej najprej v blagajno. Medtem mi pa sporoči, če bi hotel napraviti z menoj kupčijo za tisti les tam doli med mojimi pašniki. Čim prej, tem bolje zame."

Skočil je na voz in oddrdral.

CETRTO POGLAVJE

Trije črnooki Klovaczevi otroci niso več prinašali Lindi v majskih jutrih ne žatrana ne vijolic. Povedali so ji, da jim je oče resno obolel. Ker ni bilo matere v njihovi družini, so se odpeljali vsi otroci s Klovaczem v zaprtem vozu v mesto na jugu, da bi iskali

Norwegian Home Front

A TENSE SITUATION has arisen in Norway following the Home Front's boycott of the Nazi compulsory labor service. It is likely that this organization will be used to mobilize Norwegian youth for service on the eastern front. The first executions have already taken place. This picture, smuggled out of Norway, shows Norwegian youth clearing away debris after an explosion in Oslo, December 1943, prior to the Home Front's boycott.

pomoči pri nekem glasovitem zdravniku. Seveda bi bilo to lahko pozloro Klovaczu vse prihranke.

Otroci so povedali Lindi ob sklepnem šolskem dnevu, da je oče najel nekega možkega, ki naj bi v njegovi odsotnosti pazil na živino. Baje je ta zelo čeden, krepak možak; prinesel jim je sladice iz mesta, jim dovolil, da so mu brskali po žepih in obdržali ves srebrni drobiž, ki so ga našli v njih. Takoj prvi dan so se tako sprijaznili z njim, da so mlajši med njimi smeli plezati po njem in prevračati kozolčke, dokler ga napolnili niso podrli na hrbet, da je obležal in se presrčno krohotal.

Čez nekaj dni je šel varuh v Yellow Post in prinesel nazaj škatlo, ki je znala peti in gosti. Poslali so mu jo bili iz mesta, odkoder je bil prišel. Razen tega so mu poslali lepo število knjig v sijajni usnjati vezavi, ali otroci niso mogli prečitati v njih niti

besedice, kaj šele celega stavka. Naj je bil možak kdorkoliže, eno je bilo nesporno: pridobil je deco popolnoma zase.

Tačas so postali večeri tako čudovito lepi, da Linda ni mogla prenašati občutka tesnobe na Garovi farmi. Polagoma se je privadila delati po pouku dalje se izprehode v okolico in se vračati šele tik pred večerjo. Redkokdaj je srečala človeka, bodisi voznika ali pešca, ki bi ji kalil milino samotnih izletov. Ker jo je mučila želja, da bi zvedela kaj več o človeku iz mesta, ki je prišel na Klovaczevo kmetijo, jo je večkrat motila skušnjava, da bi jo mahnila tjakaj. Seveda je tujec bržkone navaden delavec in se nedvomno ne bo dal motiti s tem, da bi na dolgo razpravljala z njo, toda en sam pogled nanj bo oživil v njej zaupanje, da so še na svetu tisti kraji, iz katerih je prišla.

Neki dan so ji ostavili Sandbovi otroci svojega ponijsa, da bi ga jahala. Pod večer je pričel

pršeti droban dež kakor sivo tkivo. Linda je oblekla grobo obleko, zajahala ponijsa in odjezdila proti jugovzhodu, kjer je bila Klovaczeva domačija. Napotila se je po ozki, vijugasti poti, po kateri se je pred kratkim vozil Kaleb. Jezdila je mimo jelševja in je dospela do kraja, kjer se je črešnjevo drevje sklanjalo na obeh straneh čez pot ter malone zastiralo nebo.

Spotoma je Linda srečala možkega, ki je gologlav in s klobukom v roki stopal v sivem somraku. Sprevidela je, da je ta človek tisti, ki ga je bila že videla z grička, ko se je vračala od Thorvaldsonovih.

Mož je bil visok, zajeten in je imel na sebi navadno turistovsko obleko: kratke hlače in dokolenke, rjavo, spredaj odprto srajco, suknjič in poveznjen klobuk. Ko se je tujec bližal Lindi, se je nehoti lahno nasmehnila spriču njegove očividno primerne obleke. Takoj ji je bilo jasno, da je možki Klovacz "najemnik."

Ko sta se srečala, sta se naglo premerila z očmi, kakor se navadno spogledajo tujci, če se srečajo na samotnem kraju. Linda je opazila, da je možki utrjen in zagorelega lica, ki pa je bilo prevlečeno s čudovito blondoto in nežnostjo; oči so mu bile zamišljene in pravilno začrtane. Mark Jordan je videl zgolj to, da jezdi v njegovi bližini dekle, ki jo po vsem videzu veseli jahati ob dežju.

Nato sta šla drug mimo drugega.

Toda Linda ni mogla jahati naprej. Prevzela jo je želja, da bi se obrnila in se s kakršnokoli pretezo ustavila pri Klovaczevih. Saj na vse zadnje ta človek le ni navaden delavec. Celo minuto je stala s konjem na poti in premišljala, kaj naj bi storila. Nato je pričelo močno deževati.

Z mahom pokrita Klovaczeva hišica in nekaj raztresenih stranskih poslopj, ki so jih bili zgradili sedanji naseljenci, je stalo v neredu in zanemarjeno v naliivu. Še pred dvema tednoma je bila tukaj domačija, kraj, kamor so se vračali ljudje s polja, iz hoste in šole. Lindi so se ob spominu na Klovaczeve, marljivo madžarsko družino, pomračile oči.

Poni je zdiral proti pragu hiše in Linda je nemudoma potrkala na vrata.

Mark Jordan je odprl duri.

"Ali smem stopiti z dežja k vam," se je nasmehnjala Linda in si obrisala kapljice s trepalnic. "Jaz sem Linda Archer, učiteljica v Oelandu."

Mark je odstopil za korak in

odprl na stečaj vrata. Zadržal je vzklík, ki mu je bil že na ustih. Njegovo bistro oko je naglo obšlo nepričakovanega gosta, pri čemer je občutil lahno zadrego.

"Halo!" je vzklíknil. "Na slabo vreme ste naleteli, kakor vidim. Le hitro noter!"

Linda se je obotavljaje ozrla konjičku, nakar je Mark naglo stopil ven. "S konjem že opravi jaz, gospodična Archer. Izvolite kar stopiti v hišo in se odpočiti." Ko sta stala na ozkem pragu, sta se prvi hip nekam v zadregi spogledala in se nato brez kakršnegakoli pravega povoda glasno zasmejala. Mark se je okrenil ter odšel h konju, a Linda v hišo.

Ozrla se je po kuhinji, ki je stopila vanjo. Tu se je že poznal možki nered, dasi so bile smeti pometene in jih ne bi bilo videti, če se slučajno človek ne bi pripognil in pogledal pod peč ali omaro.

(Dalje prihodnjé)

KID SALVAGE

ALI ŽELITE BITI SLOKA?

Vprašajte po VITA SLIM
2.50 velika škatljica

Zaradi trganja (arthritis) obiščite Vitamin moza. Če ste neprestano utrjeni in zbiti, vam nudi high potency Vitamin D with B Complex olajšavo. Za 100 dni stane 2.97

VITAMIN STORES, Inc.

East 9th & Euclid — CH. 7069

DRIVE IT HOME!

"That's the way I like to see them," said Gen. MacArthur when he saw the rows of dead Japs in the Admiralty Islands. In this war—the costliest, cruelest war of all time—our boys must fight with savage fury. Kill or be killed! And on how well each plays his part depends the lives of many of his buddies.

Here on the home front, too, just cheering the attack on isn't enough.

That's why there's a Fifth War Bond drive on now, a drive in which you're needed to support the men on the fighting fronts who are facing the most treacherous forces Americans have ever met in combat. We on the home front can't let them down—and we won't. So resolve now to at least double your Bond buying in the 5th War Loan drive. This is the time to do better than your best.

Back the Attack! - BUY MORE THAN BEFORE

GOTOVINA ZA VAŠ AVTO!

NIČ ČAKANJA

Katerikoli model od leta 1932 do 1942

Broadway Pontiac Inc.

6876 BROADWAY

MI. 4040

Odprto ob večerih

"I'M GOING TO APPLY FOR A FEW VOLUNTEER WORKERS JUST IN CASE."

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE NESREČNE SMRTI NAŠEGA PRE-LJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SOPROGA IN OČETA, SINA IN BRATA

Frederick Ubic

Ki se je v avtomobilski nezgodi v vojaškem taborišču v Camp Hood, Texas, končala njegova pot življenja in je v vojaški službi žrtvoval svoje mlado življenje in za vedno zaspal dne 18. junija, 1943.

Eno leto je že poteklo od bridkega spomina dne, ko sprejeli smo vest žalostno, nesrečna smrt Te je odvzela, da žrtvoval si Ti življenje.

Zvesti soprog in ljubljeni oče, ljubi sin in brat predragi, spomin v naših srcih je ostal in v miru božjem zdaj počivaš.

Žalujoci ostali:

ARANKA UBIC, soproga.

FREDERICK, sin.

JOHN in KATARINA UBIC, starši.

HENRY in CHARLES, brata.

Cleveland, O., 19. junija, 1944.

ZADNJA KMEČKA VOJSKA

Zgodovinska povest iz leta 1573

Spisal AVGUST ŠENOA — Iz Hrv. poslov. L. J.

(Nadaljevanje)

Ravno je zvonilo v Gornji Stubici poldne, ko prideta Mogajič in Nožina do vasi. Uskok je gledal, ne meneč se za svet, v konjevo grivo, a Mogajič je vzdigoval visoko glavo in opazoval vsak kotiček svojega domačega kraja, katerega niso videli njegove oči že toliko let. Čudni spomini se mu bode v njegovi duši; jokal bi in se smejal. Naposled prideta do Gubčeve hiše.

"Stopiva s konja!" reče Mogajič, skoči s konja in ga priveže na kol ob meji. Isto stori tudi Nožina. Stopita na dvorišče. Žive duše ni videti. Sla sta mimo oreha dalje proti hiši. Mogajič obstane in pokaže s prstom proti hiši. Na velikem kamnu pred hišo je čepela mlada ženska. Roke je imela ovite okoli nog in podpirajoč glavo ob kolena, je gledala s steklenimi očmi v beli svet. Po čelu so ji padali razmršeni lasje, na porumenelih licih niso zapazili niti iskric čustva, iz otrplih oči niti mogel brati njenih misli.

"Marko!" zašepeče Mogajič s strahom, "vidiš-li ono žensko?"

"Vidim, hvala Bogu!" "Poznaš-li Jurkovo Jano?" nadaljuje svobodni kmet in prime tovariša za roko.

"Samo po imenu, po tvojem pripovedovanju." "Pojdi, oj pojdi!" zadrhti mladenič in vleče za seboj vojaka. Pristopi k ženski:

"Jana!" zakriči, prijemši se za glavo in izbuli oči, "Jana! Za Boga, ali si to ti?"

Ženska ne trene z očesom.

"Jana!" zakriči mladenič glasneje in položi svojo roko na njeno ramo, "Jana, jaz sem — jaz tvoj Jurij — da, Jurij Mogajič."

Ker se je bil Jurij dotaknil z roko, se je vzdramila ženska, pokazala bele zobe, vprija svoje steklene oči v mladeniča in se zasmejala s krohonom:

"Ha, ha! ha! Stari gospod, okopavali smo koruzo in zvon poje! Cin! Cin! Čuj! Čuj! Ste-li prišli?"

Oko se zablišči deklici z divjim plamenom in skočivši kvišku, zakriči: "Kaj prihajaš zopet, prokleti volk, da piješ moje srce, mojo kri?" Silovito zagrabila z roko Jurija za prsi in zaškrtne z zobmi. "Ho! Ho! Čuj-te, svatje gredo pome, po Arlandovo Doro! Glej, glej," zašepeče Jana in pokaže s prstom

na drevesa po dvorišču, "vidiš-li svate, eden, dva, tri, glej, to je boter, to je starešina. Bog pomagaj, gospod! Tiho, tiho, srce spi, rahlo spi. Ne budite ga!"

Trešč se umakne Jurij in se prime za Nožino, ki je bled motalil deklico.

"Marko!" zašepeče svobodni kmet drhteč, "to je Jana, to je moja zaročenka!"

"Nesrečen sin!" reče vojak, "ta ne potrebuje zaročenca, glej, kako ji sika bes iz oči; znorela je!"

"Znorela!" zavriskne mladenič jokaje in pritiska roki na oči. "Kristus Bog! zakaj si me rešil reveža, da gledam to strahoto? Da vidim, kako se je izpremenila moja draga v nemo zver! Moja Jana! Kaj sem ti storil! Zalujoč se vrže mladenič v zeleno travo, zalujoč pritiska čelo na črno zemljo. Deklica dvigne glavo, dvigne prst, izbuli oči in zašepeče vojaku:

"Čuj! Čuj! V gori tudi volk. Pozdravljen volk, pozdravljen! Dala ti bom njegovo srce, dala ti ga bom. Na, tu! Ga-li imaš, ga imaš? Stisni zobe! Jej, brat volk, jej! Oh, tudi on me je vgriznil tu, tu, močno, močno," in položivši roko na srce, prične deklica plakati, mlo plakati, kakor plakajo otroci.

Nem je stal Marko, glava mu klone na prsi, zagorelo lice se mu izpremeni od neizmerne tuže, na trepalnicah se mu zablišči solza.

"Kdo je tu božji?" zakliče od ceste sem glas. Uskok pogleda, Jurij poskoči, kakor bi ga udarila strela.

"Ujec! Ujec! Glejte svojega Jurija! Iz pekla je prišel v peklo!" Z razprostrtimi rokami se vrže opotekajoč se na prsa ujca Gubca, ki je prihitel na dvorišče, obstal, strmel in vzkliznil od radosti in žalosti ter privil mladeniča s svojimi železnimi rokami na svoja prsa in vzdihnil:

"Oh, Jurij! Moj sin! Dragi moj sin! Odkod te nosi Bog?" Jurij vzdigne glavo.

"Za pet ran Jezusovih, ne vprašujte, odgovorite, je-li to Jana, moja Jana?"

"Je," potrdi žalostno kmet.

"A kdo je napravil iz moje Jane to Jano?"

"Tahi," odvrne Gubec.

"Tahi!" zarjove mladenič, da se strese gora in kot bi trenil pograbi za puško.

"Stoj, mladenič!" ga prime

kmet za roko, "poslušaj me in tudi ti, brat Marko, me poslušaj. Neprilakovano gorje je potrolo vajino srce, a moje je postalo trdo kakor kamen. Tahi je oskrnil siloma tvojo zaročenko, in mladenka je znorela. Prihajata o pravem času, o pravem času vaju je rešil Bog. Ozri se z očesom po vseh gorah, prehodi v mislih vse doline! V vsakem srečanju tvoje rane! Ozri se dalje, kjer se modri za gorami nebo, na zapad pod Susjedom in Jastrebarskem, na sever pod Cesargradom in Kranjino, vse ljudstvo čuti s teboj enake srčne bolečine! A ozri se dalje, kjer štrle ob Savi in nebo kranjski vrtovi, kjer stoka pod nemškim bičem štajerski kmet, povsodi, tako mi pomagaj Bog, iz vsake bajte, gleda Janino blazno oko, gleda in plamti, a po kmečkih dušah šumi bobneči tok: 'Dovolj križev, dosti izdajstva! V kraj z gospodo! Ne samo Tahi, Tahi je kamen na tem rabeljskem vozu. Pokončajmo vse!' Bog se bo vzdignil, da sodi, kmečka roka nosi njegov meč. Izbili bomo iz vragovih rok to rjasto tehtnico, zagrali knjige njihovih krivih prepovedi in napisali zakon z mečem, da bo vsak človek, človek pred Bogom in pred svetom. Jana!" zakliče Gubec in vpre oko v deklico.

Deklica dvigne glavo, vpadla lica ji nalahko zarde, brezizrazen smeh se ji pojavi na odmrlem obrazu. Prekriža roke na prsih, pobesi glavo in pristopi ponižno h Gubcu.

"Kaj je Gabrijel, angelj moj," reče in poljubi kmetu roko, "ti poješ tako lepo, oh, poj dalje. To mi je všeč, zelo všeč. Mislim, da imam zopet srce. Izgubila sem ga bila. Bila sem v gori, vidim tam gori visoko, kjer je Bog. Iskala sem povsod mojega srca. Nisem ga našla. Vprašala sem zvezde in rekle so mi: 'Hči, našla ga boš.' Vprašala sem ptice, rekle so mi: 'Hči, našla ga boš! Našla sem tebe, angel Gabrijel. Oh, ti imaš pod svojo peruto moje srce. Oh, daj mi ga, prosim, daj! Da bije zopet kakor v onih starih, starih časih, ko še nisem bila Arlandova Dora.'"

Gubec položi roko na glavo nesrečne deklice in reče mladeniču:

"Glej ta blaznost tvoje nesrečne zaročenke je podžgala nas kmete k delu. Prisegli smo, da ne mirujemo prej, da ne maščujemo Jane, dokler ne maščujemo tudi tebe, in eva ti trdne obljube pri Bogu, da Matija Gubec ne bo miroval prej, dokler ne izpolni dane obljube. Naši bratje so pripravljeni, vaši čakajo, še nekaj mesecev, potem naj pa napoči sodba. Do tedaj pa miruj, ker nimaš pravice, da s svojo prerano osveto pokvariš osvetlo celega naroda. Jaz bom vodil ljudstvo, saj itak nimam nobenega razum tebe. Mati mi je umrla in tudi Jurka, Janinega očeta, smo pokopali."

"Dobro," reče Jurij potrpečljivo, "pokoren bom vaši zapovedi, ujec. Z vami bom potegnil meč, z vami, ako Bog da, umrl. Ničesar več nimam iskati na tem

svetu, pomagal bom vsaj drugim." Mladenič pristopi k Jani, poljubi jo na čelo in zašepeče s solzami v očeh:

"Tebe in nobene druge več. Uničena si, naj se uničim tudi jaz!" Deklica ga pogleda z velikimi očmi.

"Brata," reče Nožina, "ako marata, pojdem tudi jaz z vama, tudi jaz grem med svoje siromake, ki umirajo gladu, čakajoč plačila."

"Vzprejmemo te, poštenjak!" ga pozdravi Gubec, "idimo v hišo, da se pogovorimo, da čujem tvoje muke, da pripravimo rešitev. Pusti deklico, Jurij. Postala bo itak mirna."

Kmetje gredo v hišo, a Jana krene pojoč proti gozdu, da poišče svoje srce.

XXX.

Tik štajerskega brega Save, ravno nasproti trga Krško na Kranjskem, stoji na obronku gore mesto Videm, za mestom pa precej visok grič, na katerem se dviga proti nebu cerkev svete Marjete. Na planoti tega griča, ki z njega vidiš na zapadu med gorami Krško in Savo, na vzhodu ravno okoli Brežic in dalje samoborsko gor, stoji na samem med smrekami precej velika hiša. Pri teh je zidana klet, zgoraj pa močno leseno poslopje pod strmo začrnelo streho. Poslopje obdaja lesena lopa, v kateri vise v gostih vrstah rumeni koruzni storži.

(Dalje prihodnjič)

DEKLETA ali ŽENE

za Splošno kuhinjska dela. Prijazne delovne razmere. Dobra plača od ure in overtime

Cleveland Cap Screw Co.

2917 E. 79 St.

V blag spomin

preve obletnice smrti našega iskreno ljubljenega in nikdar pozabljenega soproga in očeta, sina, brata in strica

Louis Rozman

ki se je ločil od svojih dragih in za vedno zaspal dne 18. junija 1943

Eno leto je sedaj minilo, kar Tvoja pot se je končala, dragi preneglo si zapustil nas in utihnil je Tvoj vesel glas.

Mi pa ne moremo biti veseli, ko danes spomin na Te budimo, srce, ki vedno za nas je skrbelo, našlo prezgodnji je večni pokoj.

Na Tvoj grob sladko sonce sij, med nami ostal je ljubeč spomin, počivaj v miru, blaga duša, in večna luč Ti sveti naj.

Zalujoči ostali:
Mary Rozman, soproga;
Louis, sin;
Louis in Terezija Rozman, starši;
Mary, Sophie in Stephanie, sestre;
Joseph, brat; Rudolph, nečak.
Cleveland, O., 19. junija 1944.

Mali oglasi

KUPEC

Iz Californije, se tu nahaja. Plača izredno visoko ceno za vaš rabljen avto.

OHIO AUTO SALES

4307 Euclid Ave. EN. 0952-0953

Hiša naprodaj

Proda se moderna hiša za eno družino, na 18851 Renwood Ave. blizu E. 185 St. Vse v najboljšem stanju. Za vse podrobnosti pokličite KENmore 7248.

Prinesite vašo novo ali staro sliko, da jo povečamo in vam napravimo duplikate po zmernih cenah.

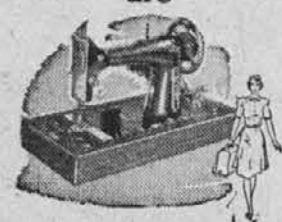
Gorek's Photo Service

13315 Union Ave. Longacre 6192

Mali oglasi

POPRAVIMO

živalne stroje, likalnike, pralnice, čistilce in električne ure

Delo jamčeno. Pridemo iskati in prijelmo nazaj. Odprto od 9. zj. do 6. zv. Odprto v ponedeljek in četrtek do 9. zvečer

American Appliance Co.
8209 Superior Ave.
GA. 3268 — MU. 8015

SMITH

bo kupil 200 avtov — kakršnegakoli izdelka — kakršnegakoli modela

SMITH AUTO SALES
6115 Superior Ave. HE. 2888
Phil Smith, Mgr.

Ali ste potrebni vitaminov

Če se počutite trudne in nerazvorne, zaužite vitamine, ki so najboljši na trgu. Dobite jih v naši lekarni za 97c.

Mandel Drug Lodi Mandel

PH. G., PH. C.
SLOVENSKI LEKARNAR
15702 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio
Lekarna odprta: Vsak dan od 9:30 dopoldne do 10. zvečer.
Zaprta ves dan ob sredah.

Dajte vaš fornec sčistiti sedaj! Boljša postrežba in boljše delo. Fornec in dimnik sčiščen po "vacuumu"

\$4 do \$6

National Heating Co.

Postrežba širom mesta
FAirmount 6516

Kupi se klavirje

Grands, Studios, ali majhne Uprights. Če so v dobrem stanju, se takoj plača v gotovini.

MAin 5076

ČE STE BOLNI obiščite
DR. E. E. KING
Chiropractor
9108 MILES,
vojal Broadway—DI. 2468
na domu: DI. 2454

Okenski zastori in beneški zastori, palice za zavese in drapes. Trakovi in vrvice za beneške zastore.

State Window Shade Co.
1248 E. 79 St. HE. 2149

PRIHRANITE SI DENAR!
Roofing — Siding — Popravila
Vse delo jamčeno
Brezplačni proračun — Lahka odplačila
Central Construction Co.
7817 Carnegie Ave.
EN. 8383

THE VOGT ELECTRIC DISTRIBUTING CO.
8830 Euclid Ave.
SWestbriar 1434

Popravljamo vsakovrstne avtne in hišne radio aparate — posebnost na "phone-combination"

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3028
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Harvard Moving Co.
9008 Harvard Ave.
DI. 2569 — DI. 5973
Selimo kadarkoli in kamorkoli Zanesljiva posluga
Stanley Way, poslovodja

"Hot Dog, Fred! I found the Wheaties."

Za delavce

Rough Grinders
Bench Grinders
Portable Grinders
Heat Treat pomočniki
Kovaški pomočniki

in za druga splošna tovarniška dela
Plača od ure in overtime
Zglasite se pri

Steel Improvement & Forge Co.
970 E. 64 St.
severno od St. Clair

MOŠKI

za lahko assembly delo
Delni čas
Privlačna plača od ure
Avtomatični poviški plače
Izborne delovne razmere
Državlanskega papirja se ne zahteva
Shuler Co.
6545 Carnegie Ave.

Mali oglasi

Proda se

hiša s 7 sobami; 4 sobe spodaj, 3 zgoraj; garaža in fornec. Bližnja šole in cerkve. Cena samo \$4.750. Vpraša se na 6404 Orton Ct., od E. 63 St., ali pa pokličite HE. 2899.

Takoj plačam

v gotovini najvišjo ceno za vaš rabljen avto. Pogovorim se z vami v slovensčini

United Motor Service
7200 BROADWAY

Hiša za 2 družini

5 sob zgoraj, 5 sob spodaj, zaprt porč; dve garaži, vse v dobrem stanju; se proda zaradi odhoda iz mesta. Nahaja se na 19772 Pasnow Ave., poizve se pri lastniku John Gorjanc, 19806 Pawnee Ave., tel. KENmore 2814.

ČE POTREBUJETE novo streho ali pa če je treba vašo streho popraviti, se obrnite do nas. Izvršimo velika in majhna dela na trgovskih poslopijih in domovih. Brezplačni proračun.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave. — CH. 8376-8377
Ob večerih: ME. 4767

LASTNIKI RADIOSKOPSKIH APARATOV.—Prinesite vaše pokvarjene radio aparate k ekspertni mehaniki. Popravimo vsakovrstne aparate za dom in avto. Delo jamčeno. Radio Service, 12705 Miles Ave., DI. 8333. Odprto 8.30 zj. do 5.30 zv.; ob torkih in četrkih do 9. zv.

Hiša z 8 sobami

na 14410 Aspinwall Ave. se proda po zelo nizki ceni za takojšnjo prodajo. Johns Manville shingles 4 spalnice; dve garaži; vse v prvovrstnem stanju.

"Hot Dog, Fred! I found the Wheaties."

Za delavce

ŽENSKES
za lahko assembly delo
Polni ali delni čas
(7.30 do poldne ali od poldne do 5. pop.)
Ne bo odslovlitve po vojni
Izborna plača od ure
Avtomatični poviški plače
Izvrstne delovne razmere
Državlanskega papirja se ne zahteva
Shuler Co.
6545 Carnegie Ave.

MOŠKE IN ŽENSKES

se potrebuje za splošno tovarniška dela
6 dni v tednu
48 ur dela na teden
Plača za ZACETEK
Moški 77½c na uro
Ženske 62½c na uro
Morate imeti izkazilo državljanstva.
Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.
National Carbon Co., Inc.

OSKRBNICE

polni čas
5:10 pop. do 1:40 zj.
Šest večerov v tednu
DOWNTOWN:
750 Huron Rd.
ali
700 Prospect Ave.
Plača \$31.20 tedensko
Če ste sedaj zaposlena pri volnem delu, se ne prijavite.
Zahteva se izkaz državljanstva
EMPLOYMENT URAD ODPRTO
8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

700 Prospect Room 901

Pridne gospodinje

dobijo delo za pometanje tovarniških uradov in "lunch room". Plača od ure poleg overtime
Dnevni shift — 8 ur dnevno
Delo dobi tudi
OSKRBNICA
od 5:30 pop. do 10:30 zv.
5 ur v soboto
Tedenska plača
Če sedaj prične delati, bo deležna božičnega bonusa
Ako ste dobra gospodinja, ste dobrodošla za intervju.

Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA
1111 E. 200 St.
IV. 3800

Mali oglasi

PLAČAMO
najvišjo ceno za vaš avto
Vedno lahko napravite kupčijo z
E. D. LATIMER CO.
7026 Euclid Ave. — 5310 St. Clair Ave.
HE. 1150 HE. 1103
Dve opremljeni sobi
se odda v najem. Kopalnica in druge udobnosti. Vpraša se na 1072 Addison Rd.

When used fat is no longer fit for food, it still contains raw materials indispensable for wartime processes. Here Lt. Earl C. Spencer of Grant's Pass, Oregon, Chief Commissary Officer at St. Alban's Naval Hospital turns over to Joseph Forca, Brooklyn fat collector, the fat salvaged by the hospital kitchens, so it may help in the manufacture of paints, lubricating oils, textiles, leathers, synthetic rubber and thousands of other products.